

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 13/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar, per unanimitat i en reunió virtual de data 29 de juny de 2022, el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 13/2022

ASSUMPTE: Queixa de J.G., professora de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i docent al Màster Gènere i Comunicació d'aquesta mateixa universitat, contra la publicació Metropoli Abierta, a propòsit de dues informacions aparegudes en aquest mitjà de comunicació: la primera informació amb el títol "Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de transfoba"; i la segona informació amb el títol "La UAB media entre una profesora y sus alumnas que la acusan de transfoba". La persona que emet la queixa considera que aquests dos textos vulneren els punts 1 i 2 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS:

El 4 d'abril de 2022, a les 13:30, el Consell de la Informació rep una queixa signada per J.G. en relació a les següents informacions publicades al mitjà de comunicació Metropoli Abierta:

- La primera de les informacions apareix sota el títol "Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de transfoba", es publica el 18 de març de 2022, i està signat per la periodista Ángela Vázquez.
- La segona de les informacions té com a títol "La UAB media entre una profesora y sus alumnas que la acusan de transfoba", apareix publicada en aquest mitjà el 23 de març de 2022, i a la signatura apareix Metropoli Abierta.

L'autora de la queixa considera que aquestes informacions vulneren els criteris 1 i 2 del Codi Deontològic, que fan referència a les qüestions següents:

- *Criteri 1: Informar de manera acurada y precisa: El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.*
- *Criteri 2: Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament: No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades. El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta.*

D'acord amb J.G., les informacions publicades no compleixen els principis esmentats del Codi en tant que:

- “La informació no és precisa, ja que inverteix totalment el succeït, i de ser la víctima d'un boicot, la publicació converteix en "cruzada contra las alumnas" la resposta que el moviment feminista va donar al boicot. En cap moment la resposta va anar dirigida contra les alumnes, sinó que la resposta va ser donar suport a la meva persona.”
- “Arran del boicot patit per mi per les alumnes del Màster Gènere i Comunicació la revista digital Metropoli Abierta fa una informació dels fets sense recórrer al meu testimoni. Per tant, no s'ha contrastat la informació.”
- G. afegeix que “A més s'han introduït tuits meus que semblen declaracions, cosa que distorsiona molt el relat: per exemple, en un paràgraf diu: "La mujer también ve inaudito que las personas trans reciban algun tipo de reconocimiento: "Cada día asistimos a una nueva vuelta de tuerca, hoy se le da un premio a una mujer trans como mejor actriz, al otro se convida a otra a leer el pregón del 8 de marzo, pasado se nombra presidenta de un organismo público a una persona que fue varón hasta los 45 años y así". Això de "la mujer ve inaudito que las personas trans reciban cualquier reconocimiento" no respon a la veritat, doncs el tuit que posen a continuació no només no es una declaració meva, sinó que tergiversa i manipula totalment el contingut per donar força al que es vol insinuar.”

- Com Observacions, a la queixa s'afegeix que “Tota la notícia està tergiversada i malinterpretada, ja que sembla que l'objectiu sigui desqualificar-me a mi per les meves idees, i sobretot perquè en cap moment s'han posat en contacte amb mi per demanar la meva versió. En comptes d'això posen tuits que he publicat i que no tenen res a veure amb el cas.”

Aquestes dues informacions porten J.G. a emetre la queixa en què es considera que Metropoli Abierta ha incomplert dos punts del Codi Deontològic: criteri 1 (informar de manera acurada i precisa) i el criteri 2 (evitar perjudicis per informacions sense fonament i posar-se en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta).

AL-LEGACIONS

El 7 d'abril de 2022, el mitjà de comunicació Metropoli Abierta fa arribar al Consell de la Informació un document signat pel seu director, Arturo Esteve, on es recullen les al·legacions en resposta a la queixa 13/2022. El document fa referència als dos criteris del Codi deontològic que, segons J.G., es vulneren. Segons Arturo Esteve, director de Metròpoli, el criteri 1 no es vulnera pels motius següents:

- Titular: El director de Metropoli Abierta defensa el titular de la primera informació: “Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de tráfobos”, en tant que considera que les alumnes que van realitzar el “boicot” a què es refereix J. G. han estat víctimes d'una creuada contra elles a través dels missatges amenaçadors que havien rebut d'una part del col·lectiu, feminista, la pressió en xarxes socials i els insults constants, fet que va portar a patir episodis d'ansietat.

- Persecució ideològica: Esteve justifica la publicació de l'article tenint en compte que la setmana prèvia diversos mitjans de comunicació només van oferir la versió de la professora, molt activa a les xarxes socials, per denunciar el que és considerat per la docent com una "persecució ideològica "

- Punt de vista diferent: segons les al·legacions les informacions publicades tenen com a objectiu oferir un punt de vista diferent del que s'havia publicat fins aquell moment.

- Anonimat: d'acord amb les al·legacions rebudes, les alumnes (amb les quals va parlar telefònicament la periodista signant de la peça) van sol·licitar eliminar diverses cites per por a represàlies i només es va mantenir la referència següent: "Les noies volen mantenir-se en l'anonimat i, per ara, prefereixen no donar declaracions a la premsa perquè se senten "sobrepassades"".

De la mateixa manera, les al·legacions defensen que el criteri 2 no es vulnera pels motius següents:

- En el segon paràgraf del primer article s'explicita que la professora G. ha realitzat "nombroses declaracions públiques" sobre el moviment queer, que qualifica de "circ" i les declaracions plasmades a l'article no són tuits, sinó que provenen d'entrevistes a altres mitjans de comunicació concedits al llarg d'aquests anys per la professora J. G..

S'indica que, a tall d'exemple, al primer enllaç es pot llegir la frase que la professora diu que no és una declaració seva: "Cada día asistimos a una nueva vuelta de tuerca, hoy se le da un premio a una mujer trans como mejor actriz, al otro se convida a otra a leer el pregón del 8 de marzo, pasado se nombra presidenta de un organismo público a una persona que fue varón hasta los 45 años y así". Al document d'al·legacions s'adjunten els enllaços de les entrevistes esmentades:

1) <https://www.lahoradigital.com/noticia/31498/igualdad/a-cambiar-el-sexo-porel-genero-se-le-llama-ahora-transgresion.aspx>

2) <https://elcomun.es/2022/03/16/alumnos-de-la-uab-quieren-cancelar-a-juanagallego-por-su-postura-ante-la-ley-trans/>

3) https://www.lasexta.com/programas/salvados/mejores-momentos/juanagallego-en-la-publicidad-es-muy-frecuente-ver-a-la-mujer-como-objetoerotico_201612185856f0190cf27b766ce4bf69.html

El director explica que la resta de declaracions de la docent que apareixen plasmats a la peça periodística estan extretes d'un vídeo difós per xarxes socials, en què denuncia una "persecució ideològica" i un "boicot" i que es va adjuntar a l'article per a situar el lector i compregués el punt de vista de J. G.

Així mateix, s'indica que sota el tercer ladillo de l'article torna a esmentar que durant "tots aquests anys, la professora ha protagonitzat diversos titulars sobre les persones trans i el lobby queer".

Arturo Esteve explica que Metropoli Abierta es va posar en contacte amb el rectorat de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per saber la postura de l'equip docent i de govern de la institució i la versió de la universitat es va afegir a l'article.

Finalment, s'especifica que l'article recull les versions de tots els implicats en la polèmica: de les alumnes del màster (que posteriorment van sol·licitar eliminar les seves declaracions); de la universitat; i de la professora G., que durant aquella setmana va mostrar la seva versió dels fets a diversos mitjans de comunicació i a les xarxes socials (i que queda recollida a l'article). S'aclareix que no es va parlar amb la professora directament en no disposar del contacte.

PONÈNCIA

Abans de prendre en consideració la queixa emesa per J.G. sobre les dues informacions publicades a Metropoli Abierta, la seva possible vulneració dels criteris 1 i 2 del Codi Deontològic, i les al·legacions rebudes, s'indiquen algunes qüestions. El Màster al què es fa referència en diverses ocasions en el document de queixa i el document d'al·legacions és el Màster en Gènere i Comunicació de la UAB, un Màster propi que té una orientació Acadèmica, Recerca, Professional i on J.G. participa com a docent de l'assignatura Publicitat i gènere.

A la primera informació, que té com a títol "Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de tráfobos", es fa referència diverses vegades a un vídeo, que va ser publicat per la professora J.G. el 15 de març de 2022, en què explica que les alumnes del Màster no han assistit a la primera classe de l'assignatura i que aquesta absència es tracta d'un boicot i una persecució ideològica.

La segona informació apareix el 23 de març, cinc dies després de la primera informació publicada per Metropoli Abierta i té com a títol "La UAB media entre una profesora y sus alumnas que la acusan de tráfobos". En aquesta informació es recull la resposta de J.G. a través del seu compte de Twitter davant la reacció de les estudiants del Màster i es reitera la resposta de suport de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) a la docent, ja apareguda a la primera informació.

Criteri 1: Recerca de la veritat

Un dels punts del codi deontològic que la professora considera vulnerat és el número 1. Aquest criteri indica que cal que el periodista estigui compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. En aquest sentit, J.G. afirma que "La informació no és precisa, ja que inverteix totalment el succeït, i si és la víctima d'un boicot, la publicació converteix en "cruzada contra les alumnes" la resposta que el moviment feminista va donar al boicot. En cap moment la resposta va dirigida contra els alumnes, sinó que la resposta va ser donar suport a la meua persona". El mitjà Metropoli Abierta, no obstant, defensa el titular de la primera informació "Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de tráfobos", perquè considera que les alumnes que van realitzar el boicot a què es refereix J.G. han estat víctimes d'una creuada contra elles a través dels missatges amenaçadors que havien rebut d'una part del

col·lectiu, feminista, la pressió en xarxes socials i els constants insults, fet que els va portar a patir episodis d'ansietat.

Si es té en compte el contingut del titular de la informació publicada, "Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de tráfnsfoba", fa referència exclusivament a la situació que viuen les alumnes del Màster a Gènere i Comunicació de la UAB. No obstant això, aquest titular no està prou contextualitzat en la notícia que es publica, donat que la informació que fa referència a la situació vívida per les estudiants, qualificada pel mitjà com a creuada contra elles, és escassa. Aquesta és la informació que el mitjà proporciona sobre la situació de les estudiants:

Alumnas sobrepasadas

Este medio se ha intentado poner en contacto con las alumnas que protagonizaron la ausencia en la clase. Las chicas quieren mantenerse en el anonimato y, por ahora, prefieren no dar declaraciones a la prensa porque se sienten "sobrepasadas".

El fet que les alumnes hagin preferit no donar declaracions a la premsa i no es compti amb els seus testimonis tampoc no permet contextualitzar de manera adequada que la situació vívida per les estudiants pugui qualificar-se de creuada.

Criteri 1: Màxima fidelitat possible

D'acord amb les Observacions incloses a la queixa de J.G., aquesta necessitat del Criteri 1 que el periodista estigui compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, estirar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible no és respectada. G. indica que "Tota la notícia està tergiversada i malinterpretada, ja que sembla que l'objectiu sigui desqualificar-me a mi per les meves idees, i sobretot perquè en cap moment s'han posat en contacte amb mi per demanar la meva versió. En comptes d'això posen tuits que he publicat i que no tenen res a veure amb el cas." Així mateix, afegeix el següent: "A més s'han introduït tuits meus que semblen declaracions, cosa que distorsiona molt el relat: per exemple, en un paràgraf diu: "La mujer también ve inaudito que las personas trans reciban algun tipo de reconocimiento: "Cada día asistimos a una nueva vuelta de tuerca, hoy se le da un premio a una mujer trans como mejor actriz, al otro se convida a otra a leer el pregón del 8 de marzo, pasado se nombra presidenta de un organismo público a una persona que fue varón hasta los 45 años y así". Això de "la dona veu inaudit que les persones trans rebin qualsevol reconeixement" no respon a la veritat, doncs el tuit que posen a continuació no només no és una declaració meua, sinó que tergiversa i manipula totalment el contingut per donar força al que es vol insinuar." L'article publica com a afirmacions fetes per la professora les idees següents:

- Les joves van prendre aquesta decisió després de mostrar-se en desacord amb nombroses declaracions públiques que la professora ha fet sobre el moviment queer, que qualifica de "circ".

- "La professora també assegura que la llei trans "s'ha venut com una qüestió de drets humans i el que hi ha darrere és un negoci".

- "J. creu que els que en surten beneficiades són les farmacèutiques. "No existeix el dret humà a canviar de sexe a voluntat. Les persones trans tenen els mateixos drets humans que totes les altres, però volen vendre com a drets allò que no són més que desitjos individuals. I els desitjos no són drets", va expressar públicament la dona fa uns anys.

- "La dona també veu inaudit que les persones trans rebin algun tipus de reconeixement: "Cada dia assistim a una nova "vuelta de tuerca", avui se li dóna un premi a una dona trans com a millor actriu, a l'altre s'invita a una altra a llegir el pregó del 8 de març, passat es nomena presidenta d'un organisme públic una persona que va ser home fins als 45 anys i així".

Segons les al·legacions, Esteve explica que les fonts de les quals s'han extret aquestes declaracions i les declaracions plasmades a l'article no són tuïts, sinó que provenen de les entrevistes següents a altres mitjans de comunicació concedides al llarg d'aquests anys per la professora J.G.:

- 1) <https://www.lahoradigital.com/noticia/31498/igualdad/a-cambiar-el-sexo-porel-genero-se-le-llama-ahora-transgresion.aspx>
- 2) <https://elcomun.es/2022/03/16/alumnos-de-la-uab-quieren-cancelar-a-juanagallego-por-su-postura-ante-la-ley-trans/>
- 3) https://www.lasexta.com/programas/salvados/mejores-momentos/juanagallego-en-la-publicidad-es-muy-frecuente-ver-a-la-mujer-como-objetoerotico_201612185856f0190cf27b766ceb

Així mateix, el director indica que la resta de declaracions de la docent que apareixen a la peça periodística estan extretes d'un vídeo difós per xarxes socials, en què denuncia una "persecució ideològica" i un "boicot" i que es va adjuntar a l'article per situar el lector i comprendre el punt de vista de J. G..

Si bé a les al·legacions s'indica l'origen d'aquestes afirmacions, aquests enllaços no s'inclouen a l'article publicat pel mitjà, per la qual cosa les afirmacions apareixen descontextualitzades. En el seu lloc, al text on apareixen les afirmacions atribuïdes a la professora G. s'inclou l'enllaç a dues notícies més elaborades per la periodista de Metropoli Abierta Ángela Vázquez, que signa la primera de les informacions que han motivat la queixa i no estan vinculades a les declaracions de la professora, sinó a les informacions següents: article publicat el 8 de març del 2022 amb titular: "El camí d'Érika, la nena trans de Badalona que lluita per la seva visibilitat" https://www.metropoliabierta.com/el-pulso-de-la-ciudad/erika-nina-trans-badalona_51065_102.html; article publicat el 10 de març de 2022, sota el títol "Brutal agressió múltiple a una jove trans a l'Hospitalet".

Un altre aspecte és que a la primera informació s'esmenta l'aparició del partit Fundadores del partit Feministes al Congrés (FAC) / FAC, del qual J.G. és vicepresidenta. Apareix una fotografia en què es mostra la Junta directiva del partit

després de la seva presentació en roda de premsa a l'Ateneu de Madrid, en què no es pot identificar a J.G., atès que la seva imatge no apareix a la fotografia.

Criteri 1: Necessitat de contrastar

Criteri 2: Necessitat de donar oportunitat de resposta

Al criteri 1 es demana que els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència (...) Així mateix, al criteri 2 s'esmenta la necessitat que el periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta. D'acord amb l'autora de la queixa, aquest aspecte no és tingut en compte pel mitjà i indica les consideracions següents:

- “Arran del boicot patit pels meus alumnes del Màster Gènere i Comunicació la revista digital Metropoli Abierta fa una informació dels fets sense recórrer al meu testimoni. Per tant, no s'ha contrastat la informació.”

- “Sobretot perquè en cap moment s'han posat en contacte amb mi per demanar la meua versió. En comptes d'això posen tuits que he publicat i que no tenen res a veure amb el cas.”

Aquesta opinió no és compartida pel mitjà, que a les seves al·legacions justifica la publicació de l'article tenint en compte que la setmana prèvia diversos mitjans de comunicació només van oferir la versió de la professora, molt activa a les xarxes socials, per denunciar el que és considerat per la docent com una “persecució ideològica”. Segons Metropoli Abierta, les informacions publicades tenen com a objectiu oferir un punt de vista diferent del que s'havia publicat fins aquell moment i recollir les versions de tots els implicats en la polèmica: de les alumnes del màster (que posteriorment van sol·licitar eliminar les seves declaracions); de la universitat; i de la professora G., que durant aquella setmana va mostrar la seva versió dels fets a diversos mitjans de comunicació i a les xarxes socials (i que queda recollida a l'article).

Si bé la intenció del mitjà d'oferir aquestes tres opinions esmentades es considera pertinent, la informació que es publica no recull de manera adequada els testimonis de totes les parts. D'una banda, tal com indica l'autora de la queixa, el mitjà no s'hi va posar en contacte amb ella, per la qual cosa no es va poder contrastar la informació tal com s'indica al criteri 1. A les al·legacions s'indica que el mitjà no va poder contactar amb la professora directament en no disposar del seu contacte, malgrat que el directori de la pròpia universitat facilita l'adreça de correu de la professora

<https://www.uab.cat/web/departamento/professorat -1280470460363.html>.

Una altra de les veus a què el mitjà pretenia donar espai en la informació publicada són les estudiants del Màster, però aquestes tampoc apareixen representades de forma directa en la informació publicada, ja que són anònimes. Aquest aspecte s'explica a les al·legacions de Metropoli Abierta, en indicar les alumnes (amb les quals va parlar telefònicament la periodista signant de la peça) van sol·licitar eliminar diverses cites per por a represàlies i només es va mantenir la següent referència: “Les

noies volen mantenir-se en l'anonimat i, per ara, prefereixen no donar declaracions a la premsa perquè se senten "sobrepassades". Al primer article, el punt de vista que apareix de forma més completa és el de l'equip de govern de la UAB que, tal com s'indica a la informació publicada, defensa "rotundament l'exercici de la llibertat de càtedra així com la llibertat de expressió i és en aquest marc on el professorat hauria de poder exercir la seva activitat acadèmica més enllà de les seves posicions en el debat tant acadèmic com polític." Tot i que la reacció de la UAB respecte al que ha passat no ha deixat de suscitar polèmica (<https://tribunafeminista.org/2022/04/per-que-este-pulso-a-juana-gallego/>), a la primera informació publicada per Metropoli Abierta, l'equip de govern mostra el seu suport a la docent. Al segon article, publicat per Metropoli Abierta el 23 de març, en canvi només es reitera l'opinió de la UAB, que ja havia aparegut a la primera informació i s'indica l'inici d'un procés de mediació amb les alumnes. Tanmateix, no es donen els detalls ocorreguts dies abans com, per exemple, que la segona classe prevista pel 22 de març havia quedat posposada.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Es considera que les informacions publicades al mitjà Metropoli Abierta amb el títol "*Cruzada contra las alumnas de la UAB que acusan a su profesora de transfoba*" i "*La UAB media entre una profesora y sus alumnas que la acusan de transfoba*" vulneren els punts 1 i 2 del Codi Deontològic, atès el següent:

- No es demana el testimoni de la part afectada
- No es contrasten les informacions dels fets dels que parla la notícia
- La cobertura que es fa dels fets no té la profunditat que el tema tractat requereix

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 29 de juny de 2022. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General